

Pomoc psychologiczna dla młodzieży, małżeństw i rodzin - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pomoc psychologiczna dla młodzieży, małżeństw i rodzin
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-PPMMR
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Występuje w specjalnościach	Psychoseksuologia
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr Marzanna Farnicka - dr Anna Mróz - dr Marcin Florkowski

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest:

- Poszerzenie wiedzy na temat okresu adolescencji, jego odmienności od innych okresów rozwojowych człowieka, specyficznych problemów i zaburzeń typowych dla tego okresu rozwoju oraz możliwości udzielania pomocy psychologicznej ukierunkowanej na rozwój jednostki i rodziny.
- Rozwijanie umiejętności związanych z rozpoznawaniem, klasyfikowaniem oraz rozwiązywaniem sytuacji trudnych i kryzysowych występujących w okresie adolescencji oraz umiejętności posługiwania się adekwatnymi metodami pomocy psychologicznej.
- Poznanie założeń i zasad prowadzenia terapii systemowej w pracy z rodziną.

Wymagania wstępne

Wymagania formalne: wiedza z przedmiotów: Psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia, Psychopatologia rozwoju, Psychologia osobowości, psychologia rodziny.

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Wczesna i późna adolescencja - charakterystyka tendencji rozwojowych specyficznych dla każdego okresu. Różnice w zakresie kompetencji i potrzeb rozwojowych u młodszych i starszych adolescentów.
2. Charakterystyka typowych zadań i tendencji rozwojowych związanych z formowaniem tożsamości w okresie adolescencji w różnych ujęciach teoretycznych (klasycznych i współczesnych)
3. Indywidualne aspekty i uwarunkowania rozwoju młodzieży. Różnice indywidualne istotne dla rozwoju w okresie adolescencji.
4. Trudności w zakresie komunikacji interpersonalnej w relacjach małżeńskich i rodzinnych. Źródła i uwarunkowania problemów w funkcjonowaniu jednostki w systemie rodzinnym.

Ćwiczenia:

1. Najczęściej spotykane problemy młodzieży, małżeństw i rodziny z uwzględnieniem różnych kontekstów środowiskowych , a także nowych wyzwań związanych z postępem technologicznym.
2. Problemy i zakłócenia w procesie formowania tożsamości oraz ich rozwojowe konsekwencje: kryzys tożsamości , depresje młodzieńcze i próby samobójcze, zaburzenia odżywiania. Specyfika formowania tożsamości u adolescentów ze specjalnymi potrzebami.

3. Zaburzenia występujące w okresie adolescencji i ich uwarunkowania: zaburzenia zachowania, zaburzenia lękowe, zaburzenia depresyjne. Samobójstwa wśród młodzieży, rozpoznawanie i oszacowywanie ryzyka pojawienia się prób samobójczych.

4. Pomoc psychologiczna ukierunkowana na wspieranie realizacji zadań rozwojowych okresu adolescencji.

5. Pomoc psychologiczna ukierunkowana na pracę z małżeństwami i rodziną. Wybrane metody pomocy psychologicznej, pomoc psychologiczna jako relacja. Praca z rodziną jako systemem.

Metody kształcenia

Wykład: Wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy.

Ćwiczenia: praca z książką, dyskusja, analiza przypadku.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student w rozszerzonym zakresie charakteryzuje okres adolescencji pod względem prawidłowości, a także typowych dla tego okresu problemów i zaburzeń; wskazuje i charakteryzuje złożone przyczyny i uwarunkowania problemów w relacjach małżeńskich i rodzinnych.	• K_W05 • K_W07 • K_W09	• kolokwium • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
student dokonuje analizy problemów typowych dla okresu adolescencji i dobiera adekwatne metody pomocy psychologicznej; wykrywa źródła trudności w relacjach małżeńskich i rodzinnych i proponuje adekwatne do uwarunkowań problemu formy pomocy psychologicznej.	• K_U04	• kolokwium • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
Student uwzględnia zasady etyki zawodowej w projektowaniu pomocy psychologicznej dla osób w okresie adolescencji oraz w pracy z rodziną.	• K_K03	• projekt	• Ćwiczenia
Student w szerokim zakresie zna i rozumie zasady poradnictwa młodzieżowego, małżeńskiego i rodzinnego; Rozumie zasady i specyfikę oddziaływań pomocowych w tym obszarze	• K_W14	• aktywność w trakcie zajęć • projekt	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ocena z wykładów jest oceną z kolokwium końcowego (forma pisemna, dwa pytania otwarte). Ocenę oblicza się na podstawie punktów uzyskanych z kolokwium, które są przeliczane na stopnie wg. skali:

94-100% = 5,0; 85-93% = 4,5; 76-84% = 4,0; 68- 75% = 3,5; 60-67% = 3,0; 0-59% = 2,0.

Ocena z ćwiczeń jest oceną z przygotowania projektu.. Temat każdego indywidualnego projektu wypracowany jest podczas dyskusji na pierwszym spotkaniu. Po przygotowaniu każdy projekt jest prezentowany podczas zajęć i podlega dyskusji w grupie.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ocen z wykładu i ćwiczeń

Literatura podstawowa

- Brzezińska A., Tożsamość u progu dorosłości. Poznań 2017.
- Chrząstowski Sz. (2021) Narracyjna terapia więzi. Przewodnik psychoterapeuty par. Warszawa:PWN
- Kendall P.C. - Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji., Gdańsk, 2004.
- Ludewig K. (1995). *Terapia systemowa. Podstawy teoretyczne i praktyka*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Radziwiłłowicz W., Depresja u dzieci i młodzieży: analiza systemu rodzinnego - ujęcie kliniczne, Kraków 2010
- Radziwiłłowicz W., Sumiła A. (red.), Psychopatologia okresu dorastania: wybrane zagadnienia, Kraków 2006

Literatura uzupełniająca

- Gaś Z., Pomoc psychologiczna młodzieży, Warszawa 1995
- Mróz A., Znaczenie prawidłowych relacji między dorosłymi a dziećmi dla rozwoju dzieci, W: Dobro i zło w wychowaniu dziecka / red. Michał Głazewski, Bożena Muchacka, Kraków 2017.
- Oleszkowicz A., Senejko A. Psychologia dorastania, Warszawa, 2017
- Siegel D. (2015), Brainstorm: The Power and Purpose of the Teenage Brain. Publisher: Tarcher/ Putnam.

Uwagi

